

U-I-229/03, 9. 2. 2006

Področje: varstvo osebnih podatkov, register nepremičninskih posrednikov.

Izpodbijano: 7. člen Zakona o nepremičninskem posredovanju (UL 42/03) ZNPosr /vloženo že 2003/

Pobudnik: fizična oseba

Izrek: deli zakona in pravilnika se razveljavijo

Dodatno: mnenje Min za okolje in prostor, Min za pravosodje

Odločitev: **7:1** (pretežno)

Odločbo so sprejeli:

ZA: Čebulj, Janko, Modrijan, Ribičič, Škrk, Tratnik, Wedam Lukić

PROTI (DELNO): Fišer

ANALIZA: Janez, Jernej

POVZETEK:

Zakon je določil podatke, potrebne za vpis v imenik nepremičninskih posrednikov, in določil javnost imenika. Pobudnik meni, da ne smejo biti vsi podatki javni (naslov prebivališča, davčna, EMŠO, izobrazba, kraj in država rojstva). Pobudnik je sicer izpodbijal več členov, ampak je za ostale že prej US ugotovilo, da nima pravnega interesa.

Ministrstvo za okolje in prostor pravi: osebni podatki posameznika, kot so ime, priimek, datum in kraj rojstva ter prebivališče, se vodijo v imeniku za namene identifikacije posameznika za potrebe javnega dela imenika, medtem ko se podatki o EMŠO in o davčni številki vodijo za namene obnavljanja podatkov iz centralnega registra prebivalstva. Javnost identifikacijskih podatkov je nujna zaradi varstva potrošnikov. Ministrstvo za pravosodje: sporen je tisti del, ki določa objavo bivališča in EMŠO, pa tudi državljanstvo, državo rojstva + seznam podatkov v pravilniku je širši od tistih, predpisanih v zakonu. Ni določeno, za katere namene se obdelujejo in kateri so javni. So pa že vložili spremembe (2.2.2006 = odgovor je prišel tik pred sejo US).

US: Podatkov, vsebovanih v imeniku nepremičninskih posrednikov, na splošno ni mogoče obravnavati kot osebne podatke, saj se ne nanašajo na fizično osebo kot posameznika, temveč na fizično osebo, ki opravlja posle (posredovanja v prometu z nepremičninami za nepremičninsko družbo). Zgolj ime in priimek ne zadostujeta za identifikacijo, potreben je še dodaten podatek, tj. EMŠO ali davčna številka, toda določitev obeh je odveč, nepotreben je tudi podatek o datumu in kraju rojstva. Ostali osebni podatki, ki nimajo zveze z identifikacijo in opravljanjem poslov, so nepotrebni. Zakon tudi ne določa namena uporabe podatkov, določa pa javno dostopnost imenika, kar pomeni, da se lahko uporabijo za kakršenkoli namen, to pa je protustavno. Pravilnik širi seznam podatkov, ki se zbirajo, s čimer širi zakonsko določbo, hkrati pa tudi določa, da so javni samo nekateri podatki v imeniku, s čimer zožuje zakonsko določbo, ki pravi, da je imenik javen v celoti.

IZREK IN GLASOVANJE:

US je razveljavilo dele členov zakona, ki določajo zbiranje podatkov o datumu in kraju rojstva, EMŠO, prebivališču in izobrazbi. Glede EMŠO pravi, da bi lahko bila v imeniku, vendar bi se potem morala črtati davčna številka. V Pravilniku o strokovnem izpitu, licencah in vodenju imenika nepremičninskih posrednikov (U.I. 14/04) je razveljavilo enake določbe ter še državo rojstva. Razveljavilo je tudi 33.člen, ki zožuje zakonsko določen obseg podatkov, ki so javni.

Sodnik Fišer je glasoval proti posameznim delom izreka, in sicer tako, da je bil proti črtanju podatkov o prebivališču in izobrazbi.

EKONOMSKA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	PS			S	
ZA; Čebulj, Janko, Modrijan, Ribičič, Škrk, Tratnik, Wedam Lukić			1	1	1
PROTI:Fišer	1	1			

Sodba: Ministrstvo za okolje pojasnjuje, da je objava podatkov o posrednikih, tudi npr izobrazbe, potrebna zaradi zaščite potrošnikov, torej zagovarja regulacijo ponudnikov oziroma trga. US pravi, da so lahko javni podatki, ki se nanašajo na poslovno dejavnost, saj pri tem ne gre za osebne podatke, da pa ponudnik storitev uživa enako varstvo osebnih podatkov kot vse druge osebe. S tem postavi mejo ukrepov za regulacijo trga, vendar, ker to utemelji z načeli varovanja podatkov in ne z načeli prostega trga, in ker ne omejuje objave podatkov o poslovnem subjektu, opredelimo to kot **pozicijo 4**.

Nasprotna odločba bi pomenila, da je zaradi varstva potrošnikov dopustna objava vsakršnih, tudi osebnih podatkov o ponudnikih, torej bi šlo za močno regulacijo trgov – **pozicija 1**.

Sodnik, ki je glasoval proti: njegovo zavzemanje za javnost podatka o izobrazbi je verjetno motivirano prav z dodatno zaščito potrošnika; prav tako pristaja na javnost podatka o bivališču, kjer je povezava z zaščito potrošnika zelo šibka. Torej ga umestimo **enako kot nasprotno odločbo**.

DRUŽBENA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	S				PS
ZA; Čebulj, Janko, Modrijan, Ribičič, Škrk, Tratnik, Wedam Lukić	1	1			
PROTI:Fišer		0,5	1	0,5	

Sodba: Postavi se na stran pritožnika: imenik sme vsebovati samo tiste podatke, ki so nujni za opravljanje posla in za identifikacijo in se ne smejo podvajati (ali davčna ali EMŠO). To pomeni maksimalno zaščito osebnih podatkov - **pozicija 1**.

Nasprotna odločba: vse podatke je dopustno zbirati in objaviti zaradi varstva potrošnikov, s čimer se zaščita skupnosti oziroma njen interes postavi visoko nad pravico do varstva osebnih podatkov, ki jo v bistvu izgubiš, če se ukvarjaš s poslom – **pozicija 5**.

Sodnik, ki je glasoval proti: ker odločbi nasprotuje samo delno (določeni podatki bi morali ostati in biti javni, drugi pa ne), njegova pozicija ni enaka kot bi bila pozicija nasprotne odločbe. Umestimo ga torej na vmesno pozicijo - **pozicija 3**.

AVTORITARNA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	S				PS
ZA:	1	1			
PROTI: Fišer		0,5	1	0,5	

Odločba: US je z načinom izreka odločbe pravico do varstva osebnih podatkov postavilo zelo visoko nad (javni) interes države za njihovo zbiranje. Čeprav je pobudnik nasprotoval predvsem javnosti podatkov, je US z razveljavitvijo posameznih določb prepovedalo tudi njihovo zbiranje. Tudi tam, kjer je prepustilo izbiro zakonodajalcu (EMŠO ali DŠ), je že samo razveljavilo zbiranje enega od podatkov (EMŠO). Stališče, da pravilnik ne sme zožati javnosti podatkov, zato ne pomeni, da je US proti zaščiti podatkov, ampak zgolj uveljavlja pravilo, da izvedbeni akti ne smejo spreminjati vsebine zakona, kar tudi omejuje avtoriteto države oziroma njenih izvedbenih organov. - **pozicija 1.**

Nasprotna odločba: če bi US dopustilo javnost vseh podatkov, bi to pomenilo, da presoja države o tem, kaj je potrebno objaviti, da bi se dosegel določen namen, ki naj bi bil v javnem interesu (npr zaščita potrošnikov) popolnoma prevlada nad pravico posameznika do varstva osebnih podatkov - **pozicija 5**

Sodnik, ki je glasoval proti: ker odločbi nasprotuje samo delno (določeni podatki bi morali ostati in biti javni, drugi pa ne), njegova pozicija ni enaka kot bi bila pozicija nasprotne odločbe. Umestimo ga torej na vmesno pozicijo - **pozicija 3.**

MEDNARODNA PRAVNA VPETOST (OCENA OD 1 DO 4)		
Odločitev in sodniki ZA	1	je ne navaja
PROTI: Fišer	NC	-

NAKLONJENOST DZ IN VLADI (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno-NC)		
Odločitev in sodniki ZA	2	delno sledi ministrstvu za pravosodje oz odloči skladno z njegovim stališčem
PROTI: Fišer	NC	-